

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 9 oktober 2019
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.45 uur

Aanwezig: J. Sietsma (voorzitter, GroenLinks), GroenLinks: J. van Hoorn, J. Visser; PvdA: T.J. Bushoff; D66: K.W. van Doesen-Dijkstra, W. Paulusma; SP: W.H. Koks, L.B. Wobma; VVD: J. Boter, W.J. Spoelstra; ChristenUnie: G.B.H. Brandsema; Partij voor de Dieren: W.I. Pechler; CDA: J.D.P. de Haan; 100% Groningen: M.E. Woldhuis; Stadspartij: M. Wolters; Student en Stad: W.S. Wolke; PVV: S.A. Kaercher

Namens de griffie: G. Mulder (commissiegriffier)

Namens het college: wethouders C.E. Bloemhoff, G. Chakor, I.M. Jongman-Mollema, P.S. de Rook

Insprekers: de dames Bakx (namens kunstinitiatief Het Resort), Kiki (op persoonlijke titel), de heren Boldewijn (bewonersorganisatie Binnenstad-Oost), Groenhof (namens de Speeltuinentrale)

Verslag: J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet iedereen hartelijk welkom.

Wethouder Jongman:

- Meldt dat er maatregelen zijn getroffen rond het dorpsplein in Ten Boer om de ervaren overlast door jongeren tegen te gaan. Ook zijn er activiteiten georganiseerd.
- Informeert de raad zodra de toegezegde ontmoetingsplek voor jongeren georganiseerd is.
- Is in gesprek met FC Groningen om mee te denken over vrouwenvoetbal in Groningen.

A.2. Vaststelling verslag 18 september 2019

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.4. Afspraken en planning

Mw. Wobma (SP):

- Heeft een flyer uitgedeeld van Rollend Groningen over de slechte staat van skateparkjes en de behoefte aan een groot skatepark en wil dat graag agenderen voor de vergadering van 19 november 2019.

Dhr. Koks (SP):

- Is n.a.v. de 2 moties over het GON die nog worden uitgezocht, benieuwd wanneer er een tussenstand gegeven wordt van het GON.

De voorzitter:

- Zal het verzoek tot agendering van mw. Wobma bespreken in de agendacommissie.

Wethouder Jongman:

- Komt schriftelijk terug op het verzoek van dhr. Koks.

A.5. Conformstukken

Niet van toepassing.

A.6. Ingekomen stukken

Er zijn geen vragen, opmerkingen of agenderingen.

A.7. Rondvraag

Er zijn geen woordmeldingen.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Kadernota Cultuur 2021-2028 (raadsvoorstel 18 september 2019)

Mw. Bakx (inspreker namens kunstinitiatief Het Resort):

- Is blij dat Groningen zoveel aandacht heeft en ruimte biedt voor cultuurinitiatieven.
- Probeert met Het Resort kunstenaars veel te bieden: een inspirerende omgeving, eerlijk honorarium, ondersteuning en het presenteren van kunst in publieke ruimten, zoals De Papiermolen.
- Vindt de botsing tussen kunst en omgeving interessant, zoals bij het voormalige BIM-tankstation.
- Dwingt kunstenaars met Het Resort zich te verhouden tot het fysieke domein buiten de kunstwereld, waarmee ook een nieuw publiek wordt aangesproken. Kunst komt naar het publiek toe.
- Hecht aan ruimte voor het geluid van een nieuwe generatie en alternatieve visies.
- Vindt de nota inhoudelijk hoopgevend, maar ziet dat budget voornamelijk naar grote spelers gaat.
- Nodigt iedereen van harte uit te komen kijken bij de voormalige mannensauna 't Pakhuisje.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Is benieuwd of het budget voldeed en of er meer ruimte zou moeten komen voor Het Resort.

Mw. Bakx (inspreker namens kunstinitiatief Het Resort):

- Geeft aan dat het gemeentelijke impulsbudget een vijfde van alle fondsen uitmaakte.
- Heeft niet helemaal kunnen lezen hoe het geld verdeeld wordt, maar ziet wel een betrekkelijk klein deel naar beeldende kunst gaan, terwijl er wel opleidingen in de stad aanwezig zijn.

Mw. Kiki (inspreker op persoonlijke titel):

- Citeert uit een uitspraak van de rechtbank, die vaststelt dat het twee dagen voor Koningsdag afgeven van de vergunning onzorgvuldig is en de rechtsbescherming in het gedrang brengt, maar ook dat een belangenafweging niet snel zou leiden tot vernietiging van het besluit.
- Is bezorgd over alle evenementen die de Cultuurnota misschien mogelijk maakt.
- Weet dat het Groninger Forum niet veilig is en hekelde dat hier 8 van de 27,6 miljoen euro heengaat. Is er nog wel geld om gedurende de looptijd van de nota nieuwe projecten in te voegen?
- Mag al tien jaar niet met ambtenaren praten, zag haar poging tot aangifte tegen burgemeester Den Oudsten stranden door omstandigheden bij de politie en een verzoek tot gesprek met de nieuwe burgemeester tot haar grote teleurstelling afgewezen.
- Stapt naar de rechter vanwege het Groninger Forum, waar heel veel mis is.

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Steunt het vastleggen van de strategie voor acht jaar en hoopt dat dit ook de bureaucratie vermindert.
- Vraagt in hoeverre de vele ambities haalbaar zijn met aankomende bezuinigingen. Is het niet beter het advies van de Kunstraad op te volgen en de ambities te beperken?
- Waardeert de creatieve oplossingen die culturele instellingen gevonden hebben en ziet mooie resultaten van samenwerking in We the North en Station-Noord.
- Is benieuwd of instellingen nog meer geholpen kunnen worden bij aanvragen en verantwoording, ook wat betreft landelijke fondsen.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Zag afgelopen jaren al extra inzet om kunst en cultuur dichterbij mensen te brengen, juicht toe dat 'kunst en cultuur voor iedereen' de belangrijkste ambitie is en steunt de andere uitgangspunten.
- Weet hoeveel tijd het kost een productie op de planken te krijgen en vindt fair practice terecht, maar het verhogen van prijzen verlaagt de beoogde toegankelijkheid. Zijn er andere oplossingen?
- Hoopt dat de culturele sector zoveel mogelijk wordt ontzien bij de aankomende bezuinigingen.
- Mist Noorderlicht in het rijtje instellingen die in aanmerking komen voor acht jaar subsidie.

Mw. Van Doesen (D66):

- Herkent zich goed in de nota, zowel in de acht jaar als in de doelstellingen en strategieën.
- Ziet dat samenwerking tussen instellingen verbeterd is, zoals bij het Scheepvaartmuseum.
- Steunt de hoge ambities. In februari, wanneer de aanvragen binnen zijn en de bijdragen uit landelijke fondsen bekend zijn, zal duidelijk worden welke keuzes er voorliggen.

- Zou niet bezuinigen door één thema te schrappen, vanwege de grote onderlinge samenhang.
- Hecht aan fair practice, good governance, diversiteit en het regioprofiel. Geen gehoor geven aan fair practice heeft als risico dat het aanbod instabiel wordt.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Steunt de keuze voor een termijn van acht jaar, dit geeft meer houvast.
- Is positief over het indikken van ambities en strategieën en de afstemming met de provincie.
- Vindt het goed om ruimte te bieden voor vernieuwing, maar ziet ook dat 25% van de instellingen 90% van het subsidiebudget ontvangen in de huidige periode. Hoe ziet het college deze spanning?
- Hoopt dat de sector goed kan blijven functioneren de komende jaren, ondanks de mogelijke gevolgen van het verslechterde financieel meerjarenbeeld.

Dhr. Van Hoorn (GroenLinks):

- Is in grote lijnen zeer tevreden met de ambities, strategieën en de keus voor acht jaar.
- Is blij met het accent op kunst en cultuur voor iedereen en de fair practice code, al zal die laatste tijd kosten en brengt die ook nadelen met zich mee. Geleidelijk invoeren in overleg is verstandig.
- Ziet dat We the North vruchten af begint te werpen.
- Is benieuwd waarom de wethouder een aparte nota over ontschotting niet haalbaar acht.

Dhr. Bushoff (PvdA):

- Wijst op de vele redenen waarom investeren in kunst en cultuur van belang is, waaronder het stimuleren van dialoog en het overbruggen van verschillen, geen luxe in deze tijd.
- Stelt dat wetenschappelijk bewezen is dat culturele identiteit zorgt voor verbinding en groepsgevoel. Een rijker, breder en diverser cultuuraanbod leidt dus tot meer verbinding en inclusie.
- Geeft het college een groot compliment om kunst en cultuur voor iedereen prioriteit te geven, maar vraagt hoe dit gaat gebeuren los van bestaande initiatieven. Dit is nog niet concreet genoeg.
- Vindt het terecht culturele instellingen te vragen hoe hun activiteiten bijdragen aan leefbaarheid, economie en welzijn en juicht tegelijk toe om ontschotting te onderzoeken.
- Complimenteert dat afstemming met de provincie en de termijn van acht jaar meer zekerheid en minder bureaucratie bieden, maar vraagt ook hoe nieuwe instellingen voldoende ruimte krijgen.
- Is benieuwd of en hoe de politiek zelf nog accenten kan zetten of aandacht kan vragen voor instellingen die eventueel buiten de boot vallen.
- Hecht aan fair practice, omdat te vaak achter culturele rijkdom armoede bij de makers schuilgaat.

Dhr. De Haan (CDA):

- Begrijpt de keuze voor acht jaar en cultuurpijlars, zodat meer financiële zekerheden ontstaan. Dan moet ook de consequentie erkend worden dat er minder budget is voor nieuwe initiatieven.
- Waarschuwt dat ontschotting niet meer geld oplevert in totaal en is bezorgd dat culturele instellingen meer bedreven zijn in het ophalen van subsidies. Ten koste van wat zal dat gaan?
- Is het met de Kunstraad eens dat er meer keuzes gemaakt zouden moeten worden. Het beperken van ambities geeft de sector inzicht in waar zij op in moeten zetten.
- Wil weten welke ambities concreet sneuvelen en wat de gevolgen zijn voor instellingen.
- Vindt het cultuurbudget al behoorlijk hoog en is niet voor extra investeringen.

Mw. Wobma (SP):

- Is blij dat kunst en cultuur voor iedereen de eerste ambitie is en zal het college daaraan houden, ook als er bezuinigd moet worden. Kunst moet voor iedereen mogelijk zijn, juist in de wijken.
- Onderschrijft het belang van fair practice. Hoe gaat het college hierop toezien?
- Vraagt of het college heeft voorzien in het tekort wanneer de exploitatiekosten voor het Forum, die nu niet goed ingeschat kunnen worden, hoger uitvallen. Gaat dit ten koste van andere instellingen? Het mag niet ten koste gaan van cultuur in de wijken, wat de SP betreft.
- Vreest dat kleinere instellingen die na vier jaar wel een nieuwe aanvraag moeten doen, de bezuinigingen op hun bordje krijgen omdat grote instellingen acht jaar geld krijgen.
- Vraagt of er voldoende flexibiliteit blijft bestaan, bijvoorbeeld voor kleinere en nieuwe aanvragers.

Dhr. Wolters (Stadspartij):

- Vindt met de Kunstraad dat cultuurbeleid verweven moet worden met andere beleidsterreinen en ziet graag een integraal gemeentelijk uitvoeringsprogramma tegemoet.
- Is benieuwd of de ambities passen binnen de komende begroting en bezuinigingen, en zal de positie van het Forum daarbij kritisch volgen.
- Vindt het perspectief ogenschijnlijk stads. De kaders moeten gelden voor de hele gemeente in al haar

- diversiteit, waarbij de stadse meetlat in de dorpen niet voldoet en een paar bijzinnen niet volstaan.
- Wijst op de woorden van de minister bij de herindeling dat stad en dorp gelijkwaardig ingebed moeten worden in alle visies, waarbij de dorpen hun eigenheid behouden. Waarom ontbreekt een specifiek dorpenbeleid nog? Wordt hier op korte termijn nader invulling aan gegeven?
- Mist bijvoorbeeld een visie op het Klokhuis en de Biotoop in Haren.
- Kan pas instemmen met de kadernota als er specifiek beleid en aandacht voor de dorpen is.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Is blij te horen van de inspreker dat het gemeentelijk beleid werkt.
- Wijst op de subjectieve beleving en definitie van cultuur. In elk geval verbindt het.
- Is het eens met de Stadspartij dat het beleid over de hele gemeente moet gaan, inclusief de dorpen.
- Vindt de termijn van acht jaar prima, maar wil wel dat er ruimte blijft voor vernieuwende initiatieven. Zo ving een prachtig initiatief om Gronings Ontzet te moderniseren bot, omdat het te duur zou zijn en omdat er geen verandering zou mogen komen in de wijze van viering.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Is te spreken over de nota, de vermindering van bureaucratie door acht jaar te kiezen, het gezamenlijk optrekken met noordelijke overheden en het grondige totstandkomingsproces.
- Hecht zeer aan kansen bieden aan nieuw talent en verwelkomt dan ook de tweejarige talentsubsidie.
- Merkt dat behoefte aan ontschotting breed leeft, omdat culturele instellingen in hun functioneren belemmerd worden door schotten tussen potjes. Wat gaat de wethouder concreet verbeteren? Of blijft het ongewijzigd?

Dhr. Kaercher (PVV):

- Vraagt hoe het aanstellen van een cultuurcoach bij Vrijdag zich verhoudt tot het antwoord van wethouder Chakor in april op het verzoek van de PVV dat niemand in hokjes wordt gestopt omdat iedereen gelijk is, toen de PVV vroeg geld vrij te maken om nieuwkomers voor te lichten over de omgang met LHBTI'ers.
- Wil weten of het college bereid is Vrijdag te vragen de facturen in te trekken en een cultuurcoach in te stellen voor een gehele wijk die nog geen cultuurcoach heeft.

Wethouder De Rook:

- Denkt dat de nota goed en duidelijk het belang van cultuur uitdrukt.
- Is trots op de sterke culturele infrastructuur, die tegelijk ook kwetsbaar is omdat veel instellingen scherp aan de wind moeten zeilen om overeind te blijven, omdat de afhankelijkheid van rijksbijdragen erg groot is en omdat er in veel disciplines maar één instelling is.
- Blijft daarom inzetten op het behouden van een sterke basis, onder meer door samen te werken met de provincie en in Noord-Nederland en door de kadernota voor acht jaar vast te stellen.
- Wijst erop dat de Groninger basis gemeentelijk, regionaal, landelijk en internationaal van belang is. Dat betekent bijvoorbeeld dat een voorziening als de Oosterpoort in de stad thuishoort en dat een groot deel van het budget naar dergelijke grote instellingen gaat.
- Lobbyt in Noord-Nederlands verband om landelijke fondsen binnen te halen.
- Beamt dat de keerzijde van inzetten op de basis inderdaad is dat er spanning staat op het ruimte geven aan nieuwe initiatieven, zodat zij de kans krijgen te starten én over tien of twintig jaar zelf onderdeel uit te maken van de sterke basis.
- Wil die kans wel kunnen bieden. Het betekent ook dat raad en college kritisch zullen moeten blijven kijken wat wel en niet onderdeel uitmaakt van de basis op basis van inhoudelijke criteria, niet het argument dat iets er al was. Met de provincie hoopt de gemeente het instrumentarium te verbeteren.
- Denkt dat deze nota kaders schept om ruimte te bieden voor nieuwe initiatieven en bespreekt graag bij de uitvoeringsnota met de raad of dat echt voldoende is.
- Vindt het aantal van drie ambities en vier strategieën wel meevallen en neemt het mogelijke misverstand weg dat instellingen aan alles moeten voldoen. Doel is om de doelen in het gehele culturele veld te halen met advies van de Kunstraad. Instellingen geven wel aan hoe zij elk punt zien.
- Verwacht dat het krappe budget bepalend zal zijn voor hoe hoog de gemeente scoort op de verschillende doelstellingen. Het is niet een optie om bijvoorbeeld de bruisende stad maar te laten varen.
- Ziet dat de bezuinigingen op cultuur uit 2012 stevige klappen opleverden voor instellingen, maar nog veel meer voor kunstenaars. Onderbetaling is structureel in de sector. In andere sectoren zou het argument dat betalen volgens cao geld kost lachwekkend zijn, bij kunst en cultuur kennelijk niet.

- Vindt dat onacceptabel, maar begrijpt ook dat de fair practice code niet van de ene op de andere dag geëist kan worden van instellingen. Doel is wel om het debat op gang te brengen, om instellingen te vragen de code toe te passen of uit te leggen waarom dat niet kan en om oplossingen te bedenken om kunstenaars perspectief te bieden dat het op termijn dichterbij zal komen.
- Wil er ook samen aan werken om de arbeidsmarkt te versterken. Nu vermindert het mbo bijvoorbeeld al het aantal plaatsen vanwege de achteruitgang van perspectief op de arbeidsmarkt. De opmerking: 'Waarom ga je geen vak leren' zou op termijn tot het verleden moeten behoren.
- Kiest voor een termijn van acht jaar om duidelijkheid en rust te creëren. Kleine wijzigingen en bijstellingen blijven mogelijk. Alle instellingen worden in principe wel per vier jaar gefinancierd, op de cultuurpijlers na. Het Groninger Museum hoeft bijvoorbeeld niet telkens aan te geven waarom het de plek moet krijgen voor een beeldende kunstmuseum met internationale uitstraling.
- Blijft jaarlijks subsidieaanvragen krijgen van alle instellingen en gesprekken voeren over uitvoering, ambities en strategieën. Ook voor de cultuurpijlers blijft deze jaarlijkse sturing.
- Bespreekt met provincie of de huidige cultuurpijlers voldoen. Zo mist talentontwikkeling eigenlijk. Het Grand Theatre heeft die rol, maar is niet benoemd als pijler. Noorderlicht kan in beeld zijn als brede presentatie-instelling, maar daar ligt de focus vooral op behoud van rijksfinanciering.
- Hekelt dat de meest noordelijk door het Rijk gefinancierde presentatie-instelling in Amsterdam-Noord gevestigd is en blijft aandacht vragen voor Noorderlicht.
- Licht toe dat culturele diversiteit in Groningen vooral sociaal-economische diversiteit behelst. Dankzij de ambitie van kunst en cultuur voor iedereen, heeft het Groninger Museum bijvoorbeeld een programmering in Beijum en Vinkhuizen ontwikkeld.
- Probeert instellingen waar dat kan en waar zij dat willen te helpen bij het opstellen van landelijke aanvragen, want daar zou het niet op mis moeten gaan.
- Reageert richting CDA dat ontschotting niet gaat over alle budgetten op een hoop gooien, maar over het feit dat kunst en cultuur van grote waarde kunnen zijn voor instellingen, bedrijven en andere sectoren. Voorbeelden zijn muziek en Alzheimer en het bespreekbaar maken van thema's.
- Stimuleert de komende periode dergelijke experimenten en hoopt dat bijvoorbeeld sectoren als onderwijs en zorg meer de waarde en de potentie van kunst en cultuur gaan inzien en toepassen.
- Wijst erop dat de praktijk van ontschotting weerbarstiger is dan het opstellen van een beleidsnota.
- Verbindt het vraagstuk ook met het anders inrichten van de begroting, meer opgavegestuurd.
- Antwoordt PvdA dat een aantal initiatieven op het gebied van kunst en cultuur voor iedereen de afgelopen periode zijn ontstaan vanwege de ambitie in de kadernota. Op voorhand kunnen toekomstige nieuwe initiatieven niet voorspeld worden.
- Vindt borging en uitrollen ook van belang, zoals bij De wijk de wereld, dat in twee wijken plaatsvond. Het zou goed zijn wanneer dat bijvoorbeeld ook een keer in een dorp plaats zou vinden.
- Beamt het belang van een flexibel budget om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en initiatieven, maar wijst erop dat de raad de vorige keer een aantal instellingen die buiten de boot vielen alsnog structureel financierde uit het flexibele budget.
- Kan het dilemma van keuzevrijheid en invloed door de raad niet zo makkelijk oplossen, omdat het in november ook cru is om tonnen te gaan verschuiven terwijl instellingen al vijf maanden van subsidie uitgaan. Met de voorzitter zal in het agendaoverleg gesproken worden over mogelijke oplossingen.
- Wijst op de brief die op de conformlijst staat wat betreft de omgang met het Forum. De budgetten zijn geborgd en het Forum zal het daarmee moeten doen.
- Vindt ook dat het Forum niet ten koste mag gaan van kleine bibliotheken en verhoogde vorig jaar dan ook de bibliotheeksubsidie.
- Heeft de kadernota voor de hele gemeente opgesteld, niet alleen voor de stad. De nota gaat ook niet in op specifieke wijken.
- Wijst erop dat het wel zo is dat de stad een grote professionele culturele sector heeft. Een Oosterpoort staat niet in Haren of Ten Boer.
- Komt in de uitvoeringsnota terug op specifieke instellingen, zoals de genoemde Biotop en het Klokhuis. In de kadernota staat ook geen visie op het NNO, maar wel op principes en wat de gemeente al haar inwoners wil bieden op het gebied van kunst en cultuur.
- Duwt als college mensen niet in hokjes. Vanuit nieuwkomers zelf is de vraag aan Vrijdag gesteld een cultuurcoach in te zetten omdat deelname voor hen soms lastiger kan zijn. Het college ziet hiervan de meerwaarde, ook voor integratie en de inclusieve samenleving.

Het raadsvoorstel wordt op verzoek van SP als éénminuutinterventie geagendeerd voor de raad van 30 oktober 2019.

B.2. Start ontwikkeling nieuw beleid voor sociaal-culturele accommodaties (collegebrief 18 september 2019 met uitnodiging voor discussie)

Dhr. Groenhof (inspreker namens Speeltuinententrale):

- Steunt het ontwikkelen van nieuw beleid en is blij dat partijen er vroeg bij betrokken worden.
- Staat achter gebiedsgericht werken, maar ziet in de praktijk dat wijkbewoners en bestaande netwerken nauwelijks serieus genomen en vaak gepasseerd worden. Draagvlak is uitzondering.
- Beamt dat accommodaties samenhang versterken, maar ze zijn veel meer dan een hulpmiddel voor WIJ- of gebiedsteams. Het zijn levende organismen in wijken waar preventief welzijnswerk voor het oprapen ligt.
- Ondersteunt niet alleen BSV's, maar is ook verbinder en katalysator. Een voorbeeld zijn de zomeractiviteiten die in zes speeltuinen zijn georganiseerd.
- Roept op stijgende salariskosten volledig te compenseren. Speeltuinen worden nu gedwongen te kiezen tussen minder activiteiten of minder beheer, oftewel de strop of het pistool.
- Pleit voor een staffel waarbij meer activiteiten gekoppeld zijn aan meer beheer.
- Zou het toejuichen als accommodaties toegang krijgen tot budgetten als armoedebeleid en Positief opgroeien, zodat ze niet steeds losse kleine bedragen op moeten halen bij WIJ- en gebiedsteams.
- Denkt dat het versterken van vrijwilligersorganisaties hen beter positioneert in de samenwerking met WIJ- en gebiedsteams en het GON, waardoor het rendement toeneemt en de druk op jeugdzorg en Wmo afneemt.

Dhr. Koks (SP):

- Is benieuwd welke reactie de inspreker op dit verhaal krijgt bij omgevings- en WIJ-teams.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Vraagt wat de consequenties zijn als er geen extra budget beschikbaar komt.

Dhr. Groenhof (inspreker namens Speeltuinententrale):

- Geeft aan dat de situatie sterk verschilt per wijk. In Hoogkerk gaat het heel goed, maar in Paddepoel is zonder mededeling door het WIJ-team besloten jeugdwerkers van spelcontainers af te halen, terwijl daar bij uitstek een signaleringsfunctie geldt voor kinderen uit gezinnen die het moeilijk hebben. Na protest is dit teruggedraaid, maar een halfjaar zijn de openingstijden beperkt waardoor kinderen uit het bijzonder onderwijs niet meer bij spelcontainers terecht kunnen.
- Heeft de afgelopen drie jaar ingezet op bestuurlijke vernieuwing en meer kinder- en zomeractiviteiten. Het resultaat was in 2018 55.000 euro negatief en in 2019 60.000 euro negatief, gefinancierd uit de reserves. Dat kan nu niet meer vanwege werkgeversverplichtingen.
- Zal moeten kiezen tussen het verminderen van activiteiten en bestuurlijke vernieuwing.
- Roept op te investeren in preventief welzijnswerk, anders zal het penny wise, pound foolish blijken.

Dhr. Boldewijn (inspreker namens bewonersorganisatie Binnenstad-Oost):

- Onderstreept het belang van accommodatiebeleid dat per wijk passend is voor het bevorderen van activiteiten en het tegengaan van eenzaamheid en desintegratie.
- Wil activiteiten initiëren en accommoderen zodat bewoners van de gemengde wijk met elkaar in gesprek komen en blijven. Daar is een goede voorziening voor nodig.
- Wijst erop dat het voormalige buurthuis aan de Nieuwe Sint Janstraat 35 leegstaat, maar helaas bestemd is als werkruimte voor jonge kunstenaars als broedplaats voor talent.
- Onderschrijft het belang daarvan en gaat in gesprek met de kunstenaars, maar zou liever zien dat het een buurthuis wordt waar óók plaats is voor kunstenaars dan andersom.
- Hoopt dat de raad wil helpen knokken voor een buurthuis.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Vraagt of de inspreker atelierruimte als een kans of een bedreiging ziet.

Dhr. Koks (SP):

- Is benieuwd waarom het buurthuis destijds gesloten is.

Dhr. Boldewijn (inspreker namens bewonersorganisatie Binnenstad-Oost):

- Herhaalt dat hij graag ziet dat het pand een buurthuis wordt waar ook ruimte is voor kunstenaars en niet dat het atelierruimte is waar een beetje ruimte komt voor buurtactiviteiten.
- Heeft begrepen dat de buurtorganisatie destijds weinig activiteiten organiseerde. Het is in gebruik

genomen door het Werkman College en staat sinds een jaar leeg.

Dhr. Visser (GroenLinks):

- Is het eens met het college dat accommodaties een middel zijn en geen doel op zich. Eigenlijk zou de overheid zich moeten richten op financiering van de activiteiten zelf, maar het is begrijpelijk dat gebouwen langdurig onderhouden moeten worden en dat de situatie zo gegroeid is.
- Vindt het belangrijk voorrang te geven aan gebieden waar burgers wonen die kwetsbaar zijn, bijvoorbeeld vanwege armoede of eenzaamheid.
- Wil elke accommodatie gelijk behandelen in de zin dat ze bij moeten dragen aan sociale cohesie, maar is niet voor één norm voor inwonertal of oppervlakte. Stadswijken hebben vaak nog andere plekken met activiteiten, zoals verzorgingshuizen. Een dorps huis is soms de enige voorziening.
- Zou het mooi vinden wanneer elke wijk en elk dorp een ontmoetingsplek heeft, vooral de kwetsbare, maar dat hoeft niet altijd gesubsidieerd te zijn.
- Lijkt het goed elke accommodatie via de subsidievoorwaarden uit te blijven dagen om het toegankelijk te houden in samenwerking met inwoners en andere voorzieningen.
- Staat achter professionele ondersteuning wanneer sprake is van onvoldoende sociale cohesie.
- Oppert een deel van de middelen gebiedsgebonden flexibel in te zetten, zodat andere locaties met initiatieven die bijdragen aan sociale cohesie ook kunnen profiteren.
- Staat achter het proces, maar zou graag een versnelling zien met besluitvorming voor de zomer.

Dhr. Koks (SP):

- Dankt alle vrijwilligers die zich inzetten voor het in stand houden van de sociale structuur in de stad.
- Ziet een buurt- of dorpsaccommodatie als basisvoorziening, net zoals een school of een sportvoorziening. Mensen kunnen zo vorm en inhoud geven aan hun omgeving.
- Vindt dat iedereen tegen een symbolisch bedrag gebruik moet kunnen maken van de voorziening op ieder moment voor diverse activiteiten, zoals ontmoeting, cultuur, educatie of spreekuren, desgewenst geholpen door professionals aansluitend op behoeften.
- Ziet een lappendeken aan accommodaties, die soms kampen met problemen zoals financiële krapte, regelgeving, beperkte openingstijden, moeizame samenwerking met WIJ of GON en moeizame toegang voor jongeren.
- Vindt dat de inrichting en activiteiten per dorp en buurt moeten kunnen verschillen. Bewoners moeten dat kunnen bepalen in samenwerking met gebiedsteams. Daarom zou het goed zijn gemeentelijke middelen voor accommodaties toe te voegen aan de stadsdeelbudgetten.
- Roept op onder aansturing van gebiedsteams in overleg met bewoners te komen tot een langetermijnplan per stadsdeel, zodat er een efficiënte en diverse dekking komt van ruimtes.
- Pleit voor het toevoegen van de stedelijke budgetten aan gebiedsteams. Het onderscheid tussen verschillende accommodaties mag vervallen.
- Is niet tegen horeca en zalenverhuur als bijdrage aan ontmoeting, zolang buurtactiviteiten er niet door in de knel raken.
- Hoeft niet in detail op de hoogte te blijven van ieder gesprek, maar hoort graag wanneer de wat grotere bijeenkomsten plaatsvinden.
- Ziet graag dat het college de behartenswaardige aanbevelingen van de Speeltuinentrale, BBOG en dorps huizen meeneemt.

Dhr. De Haan (CDA):

- Ziet dat mensen in de samenleving steeds meer met zichzelf bezig zijn en dat gemeenschapszin aan erosie onderhevig is. Daarom is dit beleid van cruciaal belang.
- Weet dat accommodaties kampen met stijgende kosten voor energie en personeel.
- Vraagt zich af welke rol de gemeente kan spelen in verduurzaming om energiekosten te drukken.
- Begrijpt dat accommodaties zich richten op commerciële verhuur en activiteiten, maar waakt ervoor dat zij veranderen in kleine bedrijfjes. Het demotiveert vrijwilligers en het doel raakt uit het oog.
- Roept op de bestaande vrijwilligers te koesteren en voorzichtig te zijn met de inzet van beroepskrachten. Stoppen er nog meer vrijwilligers, dan wordt het systeem onhoudbaar duur.
- Wil de negatieve cyclus doorbreken. Er moeten juist meer vrijwilligers komen. De maatschappelijke diensttijd en een gemeentelijke wervingscampagne kunnen daaraan bijdragen.

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Heeft als coalitie afgesproken de verbinding met gebiedsgericht werken en WIJ-teams te verbeteren. Een gebiedsteam weet wat er speelt en kan in samenwerking en overleg inspelen op noden.

- Vindt het goed verschillen tussen wijken en dorpen mee te nemen, maar is benieuwd hoe het college differentiatie voor zich ziet. Ergens moet er wel een basis overeind blijven.
- Stelt dat het niet altijd hoeft te gaan om een gesubsidieerde accommodatie. Een verzorgingshuis, school of kerk kan die functie ook hebben. Wellicht ontstaat zo zelfs meer ontmoeting.
- Vindt vertrouwen een goed vertrekpunt, maar vindt het goed om sturing te geven vanuit gebiedsgericht werken en gebiedsteams omdat het wel gemeenschapsgeld betreft.
- Is voor een sterke overheid die zwakken beschermt en de balans bewaart tussen samenleving en markt. Extra inkomsten uit verhuur zouden niet noodzakelijk, maar aanvullend moeten zijn.
- Is niet voor het inzetten van beroepskrachten wanneer inwoners zelf hun verantwoordelijkheid niet oppakken om de accommodatie te beheren en hun steentje bij te dragen.

Mw. Van Doesen (D66):

- Ziet accommodaties als belangrijke basisvoorziening van wijken en dorpen, die gelijkwaardige partners zouden moeten zijn van WIJ- en gebiedsteams en het GON in welzijn en preventie.
- Vindt dat het aantal en de ondersteuning van accommodaties per wijk of dorp maatwerk moeten zijn, afhankelijk van sociale en demografische opbouw en de aanwezigheid van andere instanties met ruimten. Bewoners moeten elkaar ontmoeten en niet geweigerd worden vanwege een verdienmodel.
- Bepleit dat besturen programma's opstellen in overleg met inwoners, vrijwilligers, WIJ-teams, GON en andere accommodaties om dan te bepalen of financiering en coördinatie nodig zijn.

Mw. Woldhuis (100% Groningen):

- Begrijpt dat er spanningen zijn door verschillen tussen wijken en dorpen.
- Vond het mooi te zien op de bijeenkomst in Lewenborg hoe mensen zich met hart en ziel inzetten.
- Kondigt aan bij accommodaties langs te gaan om door te praten over wat zij belangrijk vinden.
- Wil niet bezuinigen op accommodaties. Het mag eerder een tandje meer, omdat het onmisbaar is.
- Wijst erop dat veel accommodaties na de bezuinigingen van 2016 al op de rand zitten van wat kan en zouden moeten gaan snijden in cruciale onderdelen als het verder achteruitgaat.
- Stelt dat investeren in accommodaties ook investeren is in langer thuis blijven wonen.
- Vindt dat verduurzaming uit andere budgetten betaald moet worden, zoals NPG en gemeentelijke duurzaamheidsbudgetten.
- Verbaast zich over de terughoudende reacties wat betreft beroepskrachten. Het snijden hierin zal accommodaties en vrijwilligers nog verder onder druk zetten.
- Lijkt een gelijk speelveld ondoenlijk gezien de grote verschillen in eigendom, huur en subsidie.
- Vindt dat de Hanzehogeschool, die studieplekken in het Forum gaat afnemen, dat ook wel kan doen in accommodaties in de diverse wijken, waar genoeg studenten wonen.
- Roept op de wijkraden er alsnog als gesprekspartner bij te betrekken.

Dhr. Wolters (Stadspartij):

- Vindt het geweldig te zien hoeveel impact gerichte activiteiten en een zomeraanbod voor kinderen hebben. Dit is een voorbeeld waaruit blijkt dat het in de eerste plaats om mensen gaat.
- Waarschuwt dat gelijke behandeling ten koste kan gaan van dorpshuizen, waar de norm van duizend vierkante meter per tienduizend inwoners niet van toepassing kan zijn.
- Pleit voor zichtbaarheid van gebouwen. Wil het college de haalbaarheid van het leegstaande schoolgebouw aan de Wibenaheerd onderzoeken als centraal groot gebouw in Beijum?
- Vindt het prima wanneer laagdrempelige ontmoetingsplekken door de samenleving zelf georganiseerd en gefinancierd worden, maar waar dat niet gebeurt moet de gemeente faciliteren.
- Vindt dat besturen en gebruikers activiteiten zelf mogen bepalen, zolang het voldoet aan het uitgangspunt van een laagdrempelige ontmoetingsplek voor jong en oud. Ook eigen inkomsten en eventuele bezuinigingen mogen dit uitgangspunt niet tenietdoen.
- Wil vrijwilligers koesteren en oppert een vrijwilligersvergoeding of een andere waardering.
- Ontvangt veel signalen dat vrijwilligers zich niet gehoord en gezien voelen door beroepskrachten en soms afhaken. Beroepskrachten zouden dienstbaar en servicegericht moeten zijn.

Dhr. Boter (VVD):

- Sluit aan bij het dankwoord voor alle vrijwilligers.
- Is wel voor harmonisatie in de vorm van legoblokjes met vaste randvoorwaarden die dan per accommodatie in vrijheid gekozen kunnen worden.
- Pleit voor ontschotting en goede samenwerking en ondersteuning vanuit WIJ, bijvoorbeeld in het vinden, binden en mee laten besturen van vrijwilligers.

- Wijst op de oproep van de VVD om een lijst te maken van al het vastgoed dat behouden of afgestoten zou moeten worden. Bij afstoten kan er een geharmoniseerde subsidie tegenover staan en is de gemeente ook verlost van bijvoorbeeld onderhoudskosten.
- Hecht aan laagdrempelige sociaal-culturele instellingen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.
- Is benieuwd wanneer er een sessie volgt om over de uitgekristalliseerde keuzes door te praten.

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Is voor maatwerk en tegen gelijke regels voor alle accommodaties, omdat dorpshuizen ook onmisbaar zijn voor de leefbaarheid zijn, ook al hebben zij een kleiner verzorgingsgebied.
- Vindt dat er een laagdrempelige ontmoetingsplek in elke wijk moet zijn als er vraag naar is.
- Is van mening dat besturen gaan over hun programma, mits dat voldoet aan randvoorwaarden als toegankelijkheid en een voldoende divers aanbod.
- Begrijpt dat verhuur nodig kan zijn en lijkt het aan besturen om dat goed af te wegen.
- Vindt dat vrijwilligers de ruggengraat van accommodaties moeten zijn, maar als het echt nodig is voor het voortbestaan dan moet de gemeente met een betaalde beheerder bijspringen.
- Vraagt of er oplossingsrichtingen bedacht worden voor verduurzaming, zoals een isolatielening.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Dankt alle bevlogen vrijwilligers voor hun inzet en weet dat iedereen hun bijdragen waardeert.
- Lijkt het onwenselijk elke accommodatie hetzelfde te behandelen. Beter is te kijken wat nodig is.
- Vindt een laagdrempelige ontmoetingsplek vanzelfsprekend. De oppervlakenorm mag geen rol spelen in dorpen, anders zit Woltersum straks op een studentenkamer elkaar te ontmoeten.
- Is het in essentie eens met geen eisen stellen, behalve dat het aanbod representatief moet zijn. De gemeente kan adviseren bij lastig te bereiken doelgroepen, zoals 13- tot 17-jarigen.
- Vindt dat het mogelijk moet zijn ruimtes te verhuren. Hopelijk levert dit ook wat op voor de horeca en voor de zichtbaarheid van accommodaties. Duidelijke afspraken zijn nodig zodat er genoeg ruimte blijft.
- Weet dat vrijwilligers nodig blijven en hoopt dat de groepen studenten ook worden aangeboord. Vaak willen zij er graag bij betrokken worden. Waar nodig moet de gemeente ondersteunen.

Dhr. Bushoff (PvdA):

- Sluit aan bij de dankuitingen.
- Hecht aan een laagdrempelige ontmoetingsplek in iedere wijk en is voor maatwerk.
- Vindt dat de gemeente best eisen mag stellen, maar vooral bewoners en besturen erbij moet betrekken.
- Vindt extra inkomsten prima, maar het moet wel een publieke voorziening zijn en blijven.
- Ziet betaalde krachten nu soms als meer regel dan uitzondering. Inzet moet er zijn waar nodig.

Wethouder Bloemhoff:

- Is verheugd dat er zoveel draagvlak is voor de accommodaties en de functie die zij vervullen.
- Stelt dat de gemeente goud in handen heeft met de speeltuinverenigingen en hun zomeractiviteiten, die echt een preventieve functie hebben. Hetzelfde geldt natuurlijk voor de buurthuizen.
- Betreft de raad aan de voorkant van het nieuwe beleid en stelt alle insprekers en briefschrijvers gerust dat alle partijen vanaf nu er goed bij betrokken zullen worden, inclusief de koepels.
- Reageert richting GroenLinks dat dit proces tijd vraagt. Alleen ben je sneller, maar samen kom je verder. Het streven is voor de zomer klaar te zijn, maar het kan ook een paar maanden langer duren.
- Ziet dat drie trends nopen tot nieuw beleid: harmonisatie per 2021; toename van de vraag, waaronder nieuwe initiatieven; en stijging van de kosten. Zorgvuldig afgewogen keuzes zullen nodig zijn.
- Proeft dat raadsleden hechten aan maatwerk vanuit de verschillen in dorpen en wijken. Een dorp als Onnen, waar de accommodatie de enige voorziening is (geen school, geen café) is echt anders dan de situatie in de stad. De norm van ontmoetingsfunctie moet wel gelijk worden opgelegd.
- Voelt ook draagvlak voor de stelling dat er overal een laagdrempelige ontmoetingsplek moet zijn.
- Zou als minimale eis willen stellen dat er wat gebeurt in een accommodatie. In de commissie blijkt verschillend te worden gedacht over aanvullende inhoudelijke eisen of juist vrij laten.
- Denkt dat iedereen het ermee eens is dat er een balans moet zijn tussen subsidie en eigen inkomsten, waarbij bewonersinitiatieven voldoende plek moeten houden.
- Wijst erop dat er nu al veelvuldig gebruik gemaakt wordt van beroepskrachten en het ineens overstappen naar alleen vrijwilligers zou een aantal accommodaties doen omvallen.
- Zegt toe de raad te informeren over inspraakbijeenkomsten.

- Is bereid om de commissie te betrekken bij de bevindingen van de inspraak.
- Vindt dat goed gekeken moet worden naar mogelijkheden en budgetten voor duurzaamheid. De ambitie in 2035 energieneutraal te zijn, geldt voor al het gemeentelijk vastgoed, maar er zijn ook panden die niet van de gemeente zijn.
- Wil het vastgoed gebiedsgericht in kaart brengen, evenals andere gelegenheden in de buurt. Hoe beter dit gedaan wordt, hoe meer tijd het kost, terwijl de harmonisatie wel naderbij komt.
- Ziet besturen van accommodaties wel degelijk als gelijkwaardige partners in de wijk. Bij de gebiedsgerichte inventarisatie zullen die partijen meer in positie gebracht moeten worden.
- Vindt het ingewikkeld op voorhand meer in te gaan zetten op een campagne om vrijwilligers te werven, omdat de gemeente al veel doet met Link050. Als er veel behoefte aan is bij besturen en zij bijvoorbeeld Link050 onvoldoende weten te vinden, dan zal het zeker overwogen worden.
- Zal de wijkraden erbij betrekken.
- Antwoordt 100% Groningen dat het aan de raad is de meerjarenbegroting vast te stellen, inclusief de keus meer of minder geld uit te trekken voor accommodaties.

B.3. Uitvoeringsplan pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) (collegebrief 4 september 2019)

Dhr. Kaercher (PVV):

- Wil weten of de pilot echt drie jaar gaat duren, omdat in hoofdstuk 6.2 bijvoorbeeld staat dat de pilot duurt van 1 april 2019 tot 1 april 2021. Waarom staan er meerdere afwijkende data genoemd?
- Wijst erop dat door de geleidelijke instroom die Inlia hanteert het mogelijk is dat er mensen in de LVV verblijven met een van de uitsluitingsgronden, zwaar inreisverbod of ongewenstverklaring. Om hoeveel mensen gaat het?
- Maakt uit het antwoord op schriftelijke vraag 11 op dat de opvang ook een humanitair en veiligheidsdoel dient, waarmee de uitsluitingsgronden een farce zijn en opvang gewoon mogelijk is.
- Wil weten waarom Inlia slechts wekelijks informatie verstrekt over aanmeldingen en niet dagelijks.
- Hekelt dat vreemdelingen die in de LVV verblijven en zich niet aan de huisregels houden, warm overgedragen worden aan de reguliere daklozenopvang met behoud van leefgeld en maatschappelijke, medische en juridische diensten.
- Vindt dit oneerlijk tegenover legaal in Nederland verblijvende welwillende daklozen, die 5,65 euro bij elkaar moeten schrapen voor de nachtopvang en geconfronteerd worden met deze groep.
- Wijst op het voorbeeld van Harm, die onder meer via een artikel in Dagblad van het Noorden een inzamelingsactie is gestart omdat reguliere daklozen vaak niet eens een onderbroek hebben.
- Maakt zich kwaad dat reguliere daklozen geld bij elkaar moeten schrapen en zich telefonisch moeten aanmelden voor de opvang, terwijl illegale vreemdelingen een pannenset, bestek, servies en weekgeld krijgen. Het college zou zich diep moeten schamen voor het uitvoeringsplan.
- Is ertegen om mensen te pampieren die willens en wetens zich hebben onttrokken aan toezicht van het COA of die weigeren mee te werken aan terugkeer.
- Hekelt dat de criteria voor regiobinding, die binnen een half jaar opgesteld zouden worden, nog niet bekend zijn gemaakt en roept op Inlia te sommeren dit voor de raadsvergadering te doen.

Dhr. Wolke (Student en Stad):

- Spreekt zijn waardering uit voor het doorlopen traject en de stugge volharding, waardoor de pilotlocaties mogelijk zijn gemaakt.

Mw. Paulusma (D66):

- Is blij dat mede dankzij de enorme inzet van Inlia de Groningse methode navolging heeft gevonden.
- Is benieuwd wat er tot april 2020, wanneer er plaatsen in Veldzicht beschikbaar komen, gebeurt met mensen die de burgemeester beoordeelt in het kader van openbare orde en veiligheid

Dhr. Brandsema (ChristenUnie):

- Krijgt de indruk uit de collegebrief dat de twintig plekken die in april 2020 in Veldzicht beschikbaar komen haast al vanuit Groningen gevuld zouden kunnen worden. Wat doet het college hieraan? Komen er alternatieve opvangplekken tot april 2020 en daarna wanneer het daar vol zit?

Dhr. Pechler (Partij voor de Dieren):

- Was onder de indruk tijdens het werkbezoek van de complexiteit, de inzet en het geleverde maatwerk.
- Heeft de indruk dat de aandachtspunten en risico's voldoende in beeld zijn en vertrouwt erop dat er

tijdig oplossingen gevonden kunnen worden.

- Is trots op de voorziening en alle mensen die erbij betrokken zijn.

Dhr. Van Hoorn (GroenLinks):

- Spreekt zijn waardering uit voor de inzet van Inlia en is blij dat deze opvang in Groningen een vanzelfsprekendheid is.

Wethouder Chakor:

- Betreurt dat er weinig tijd is om recht te doen aan al het verzette werk.
- Beamt dat de pilot drie jaar zal duren vanaf de ingangsdatum van 1 april 2019.
- Looft Inlia als zeer betrokken en professionele ngo die een werkwijze heeft ontwikkeld waarbij ze naast en niet tegenover mensen gaat staan. Amsterdam is op bezoek geweest om hiervan te leren.
- Geeft aan dat naast bed, bad en brood al sprake was van begeleiding en nu ook van intensieve samenwerking, instemming vanuit het Rijk en gelden. Zo hoeft niet elke drie maanden discussie gevoerd te worden over het voortbestaan van de voorziening.
- Is trots op het sociale beleid in Groningen. Of iemand nu Harm of Ahmed heet, iedereen heeft recht op bed, bad en brood en daar zijn gelukkig voorzieningen voor. Het gaat om mensen.
- Wijst op de ontwikkelvragen in het uitvoeringsplan, waaronder regiobinding, maar ook het omgaan met mensen met veel mentale bagage, zoals traumatische ervaringen. Dit vraagt om maatwerk in de hulp en ondersteuning.
- Geeft aan dat er verschillende trajecten mogelijk zijn richting een bestendige oplossing, waaronder werken aan terugkeer. Er zijn ook situaties waarin mensen bijvoorbeeld al twintig jaar lang niet weten waar zij aan toe zijn.
- Betreurt ook dat het even duurt voordat de plaatsen in Veldzicht beschikbaar komen. Alle LVV-gemeenten lopen hier tegenaan en het is onderwerp van gesprek.
- Legt uit dat de verpleegkundige van Inlia op kan schalen naar de huisarts of het FACT-team van Lentis. Het werkproces hoe Inlia en andere partijen toetsen geeft hier meer inzicht in.
- Vult aan dat opschaling ook kan leiden tot een rechterlijke machtiging wanneer iemand een gevaar is voor zichzelf of de omgeving.
- Kan weinig met een onvriendelijke oproep Inlia ergens toe te sommen, maar kan wel proberen technische vragen te beantwoorden en te zorgen dat de raad gevraagde informatie krijgt.
- Antwoordt dat er op dit moment vier mensen met uitsluitingsgronden in de LVV verblijven.
- Legt uit dat de informatie die mensen geven getoetst en onderzocht wordt, ook wat betreft regiobinding. Dit is niet zo gemakkelijk of zwart-wit als het misschien lijkt.
- Vindt wekelijkse informatie van Inlia over de aanmeldingen en het tweewekelijkse casusoverleg ruim voldoende.

De collegebrief wordt op verzoek van PVV als discussiestuk geagendeerd voor de raad van 30 oktober 2019.

De voorzitter sluit de vergadering onder dankzegging om 22.45 uur.